

PROGRAM:

■ JOHN ADAMS (1947):

Shaker Loops

*Shaking and Trembling
Hymning Sews
Loops and Verses
A Final Shaking*

■ MAX RICHTER (1966):

Recomposed:

Vivaldi - The Four Seasons

Vladimir Kostov, violina
Spring & Winter

* * *

■ IVAN BOŽIČEVIĆ (1961):

Rethink! (trailer)

■ RICHARD STRAUSS (1864–1949):

Metamorphosen (Metamorfoze)

študija za 23 solističnih godal

Koncert v Kulturnem domu Nova Gorica
podpirata:

NAPOVEDUJEMO:

■ 10. GRAJSKE HARMONIJE, 2. KONCERT
Četrtek, 7. oktober 2021, ob 20.00
Grad Kromberk

ROYA SAXOPHONE QUARTET

Petra Horvat, sopranski saksofon
Joanna Blejwas, altovski saksofon
Betka Bizjak Kotnik, tenorski saksofon
Jovana Joka, baritonski saksofon

■ 41. GLASBENI ABONMA, 2. koncert
Ponedeljek, 11. oktober 2021, ob 20.15
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica

NAŠI »GLASBENI SVETOV LJANI«

Matjaž Bogataj, violina
Petra Kovačič, violina
Gea Pantner Volfand, viola
Jaka Stadler, violončelo
Iztok Hrastnik, kontrabas
Brina Kafol Žust, flavta
Tomaž Močilnik, klarinet
Tonko Huljev, fagot
Andrej Žust, rog

KULTURNI DOM
NOVA GORICA

Glasba

Galerija

Film

Bevkov trg 4
5000 Nova Gorica

E: pr@kulturnidom-ng.si
W: www.kulturnidom-ng.si
T: +386 (0)5 335 40 13

KULTURNI DOM
NOVA GORICA

Glasba

Galerija

Film

Nedelja, 26. september 2021,
ob 19.00

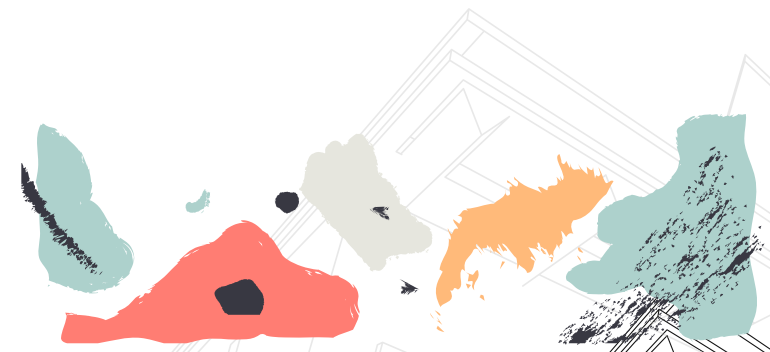
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica

41. sezona / 1. koncert

NO BORDERS ORCHESTRA

Vladimir Kostov
violina

Premil Petrović
dirigent in umetniški vodja

Ameriški skladatelj **John Adams** je med letoma 1972 in 1982 delal na Konservatoriju za glasbo v San Franciscu: dirigiral je tamkajšnjemu orkestru in ansamblu za sodobno glasbo ter poučeval različne razrede. V tem času je napisal delo *Shaker Loops*, premierno ga je leta 1978 izvedel orkester konservatorija pod vodstvom skladatelja. V skladbi je v izhodišču uporabil gradivo iz godalnega kvarteta *Wavemaker*. Nezadovoljen z delom, je skladbo preuredil za septet in takrat ustvaril, kar je sam imenoval, modularno partituro. Adams je ocenjeval, da je to njegova prva zares reprezentativna skladba. Je pa tudi ena izmed prvih, v kateri je zastopan minimalizem – ponavljajoči slog. *Loops* ali zanke predstavljajo kratke melodične vzorce različnih dolžin, ki se ponavljajo in so razporejeni med posamezna glasbila. Med seboj se povezujejo, sovpadajo, ločujejo ... Kdaj se vzorec spremeni, določi dirigent, do takrat se ponavlja. Delo je kasneje preuredil tudi za godalni orkester brez dirigenta. *Shakers* (mešalniki) pa naj bi predstavljali člane zloglasne novoangleške verske skupnosti, ki je bila znana po svojem neobičajnem bogoslužju, pri katerem morajo verniki ekstatično plesati. Adams je odraščal blizu takšne skupnosti v New Hampshiru. Elementi hitrih premikov so ga navdahnili za nastanek te štiristavčne skladbe, ki poteka brez pavze. Je njegova najpogostejše izvajana skladba, ki so jo večkrat tudi koreografirali.

Max Richter je ena najvplivnejših osebnosti sodobne glasbe; je skladatelj, pianist, producent, ki v svojem inovativnem opusu najde prostor tako za klaviature in računalnike kot tudi za simfonični orkester. Izdaja solo albume, piše balet, koncertna dela, glasbo za film in televizijske serije, producira umetniške video instalacije in glasbo za gledališče. Richter je bil kot otrok očaran nad glasbo Antonia Vivaldija, še zlasti je oboževal njegove Štiri letne čase. Kasneje je čar zbledel, saj jih je mogoče slišati vsepovsod. Počasi jih je začel sovražiti. Odločil se je, da bo ustvaril svoje Štiri letne čase, ki mu bodo povrnili otroško ljubezen do Vivaldijeve glasbe. Napisal je delo, ki ga je poimenoval *Recomposed by Max Richter: Vivaldi – The Four Seasons*. Iz Vivaldijevih Štirih letnih časov je uporabil le eno četrtino gradiva, ki ga je vpletel v novo celoto ter postavil na postmodernistična in minimalistična tla. Nekatere izbrane Vivaldijeve vzorce je predelal, druge je pustil nedotaknjene. Richterjevi sledijo drugačni logiki kot Vivaldijevi, in vrzel, ki nastane med njimi, ustvari fascinantno zvočno barvitost. Slednjo skladatelj nato s svojimi pristopi še dodatno pogloblja. Delo je bilo leta 2012 posneto pri založbi Deutsche Grammophon.

Mrvaški skladatelj **Ivan Božičević** je simfonijo *Rethink!* (trailer) napisal leta 2020 po naročilu No Borders Orchestra. Izhodišče skladbe predstavlja Beethovnova Pastoralna simfonija, ki je svojevrsten poklon naravi in človeštvu, saj je v svojih programsko orientiranih stavkih posvečena

orisu kmečkega življenja in njegovi povezanosti z naravo. *Rethink!* (trailer) je Božičevićev ustvarjalni odziv na Pastoralno simfonijo, ki poslušalcem postavlja vprašanje, kaj so sami pripravljene narediti za varovanje in ohranjanje našega močno onesnaženega okolja. Skladatelj je zapisal: »Na predlog umetniškega vodje Premila Petrovića sem pripravil skrajšano različico tega dela. Napisal sem kratko skladbo v smislu napovedi oziroma ‚trailerja‘. Skrajšal sem tretji stavek te simfonije in ga priredil za godalni orkester. Za naslov skladbe *Rethink!* – (ponovno) premisli – sem si izposodil misel Alberta Einsteina, ki je danes celo bolj aktualna, kot je bila leta 1947, ko je bila izrečena, in se glasi tako: ‚Naše situacije ni mogoče primerjati z ničemer iz preteklosti. Nemogoče je aplicirati metode in postopke, ki so bili morda nekoč uporabni. Moramo revolucionirati svoje razmišljanje in svoja dejanja.‘«

Proti koncu svojega življenja je **Richard Strauss** šel čez velike osebne in estetske spremembe, kar se je izrazilo v njegovih delih, saj so najbolj intenzivna in filozofska v vsem opusu. Najbolj izstopajoče so Metamorfoze iz njegove zadnje ustvarjane faze. Napisal jih je leta 1945, ko je bil svet odet v pogubno in depresivno razpoloženje po drugi svetovni vojni. Skladba je nekakšna meditacija na bombardiranje Dresdna, ki je pod seboj pokopalo okoli 130.000 meščanov. Metamorfoze so v svoji tragičnosti in pesimistični refleksiji največji odklon od njegovih takrat že 50 let starih tonskih pesnitev, ki so po značaju živahne in humorne (*Vesele potegavščine*, *Tilla Eulenspiegla*, *Don Juan*, *Don Kihot*). Metamorfoze je Strauss zasnoval v enem dolgem stavku (povprečna izvedba je dolga 26 minut). Bistvo skladbe je v tem, da ohranja in razvija niz ponavljajočih se nepovezanih intervalov. Kot namiguje naslov, so med seboj povezani s svojo transformacijo v nov material, ne pa kot običajne variacije v skupno tematsko identiteto. Delo vključuje tudi glasbene reference na pogrebno koračnico iz Beethovnovne Tretje simfonije, *Eroice*.

Simfonični orkester **No Borders Orchestra** sestavljajo profesionalni glasbeniki z zahodnega Balkana. Nastal je v želji po ustanovitvi čezmejnega simfoničnega orkestra, ki bi poustvarjal na najvišji umetniški ravni. Delovanje orkestra prepleta glasbeno odličnost in družbeno angažiranost, saj si kot nevladna organizacija postavlja za osrednji cilj iniciativo pozitivnega družbenega razvoja s pomočjo sprave in sodelovanja, z iskanjem poti, s katero bi vplival na skupnosti, da bi postale bolj vključujoče, medkulturne, demokratične in odprte. No Borders Orchestra deluje kot platforma, ki želi preseči nacionalizem, rasizem, ksenofobijo, homofobijo ter kravno dediščino preteklosti Balkana in širše. Orkester je leta 2012 v Beogradu in Berlinu ustanovil beograjski dirigent Premil Petrović, ki živi in deluje v Berlinu. Orkester je pod njegovim umetniškim vodstvom nanizal številne koncerte na vodilnih balkanskih festivalih, pa tudi na Dunaju, v

Bruslju, Parizu, Rotterdamu, Marseillu, južnokorejskem mestu Gwangju, v Macau, Berlinu, Lizboni, Strasbourgu, Brisbanu, Londonu, Kampnaglu v Hamburgu, Megaronu v Atenah. Prvo zgoščenko *The Opening* je orkester izdal pri založbi Deutsche Grammophon.

Makedonski violinist **Vladimir Kostov** je študiral in magistriral na Fakulteti za glasbo v Skopju. Umetniški vodja Makedonske filharmonije in profesor na skopski Fakulteti za glasbo je svojo glasbeno pot začel med drugim s Svetovnim orkestrom mednarodne Glasbene mladine, s katerim je koncertiral na mednarodnih turnejah po Evropi, ZDA, Kanadi in Aziji ter z njim nastopal na najprestižnejših koncertnih prizoriščih. Bil je tudi član Mednarodnega simfoničnega orkestra *Vzhod-Zahod* v Altenburgu v Nemčiji ter med letoma 2000 in 2004 deloval kot tutor za violino pri Mladinskem orkestru Srednjeevropske pobude. Veliko se posveča komorni glasbi. Bil je član ali vodja ansambla za sodobno glasbo *Alea*, baročnega komornega studia *Bachus*, kvarteta *Brevis* ter Komornega orkestra Makedonske filharmonije in Glasbene mladine Makedonije. Je ustanovitelj klavirskega tria *Vam*, poleg tega je član *No Borders Orchestra*. Je tudi ustanovitelj in umetniški vodja festivala za obetavne mlade violiniste *Violin Fest*.

Premil Petrović je ustanovitelj, šef dirigent in umetniški vodja *No Borders Orchestra*. Dirigiranje je študiral na Visoki šoli za glasbo *Hanns Eisler* v Berlinu. Bil je prejemnik dveh prestižnih štipendij, ki sta mu omogočili izpopolnjevanje pri najboljših dirigentih našega časa. Ustanovil je glasbeno gledališče v *Cinema Rex* – eno najpomembnejših beograjskih politično aktivnih prizorišč devetdesetih. Dirigira različnim orkestrom po vsem svetu in gostuje na mednarodnih festivalih. Je prejemnik prve nagrade *Hannsa Eislerja* za izvedbo sodobne glasbe. Že vrsto let uspešno sodeluje s sodobno srbsko skladateljico *Isidoro Žebeljan*. Njena dela je izvajal na festivalih v Bregenzu, Avstriji, Sieni, na Glasbenem bienalu Zagreb. Za film *Brucea Labrucea*, ki je prejel nagrado na filmskem festivalu *Berlinale* leta 2014, je izvajal *Schönbergovo* delo *Pierrot Lunaire*. Dirigiral je na koncertnih prizoriščih, kot so *Vancouvrska opera*, *Gledališče Colón* v Buenos Airesu, v *Operi Filadelfija*, vodil je *Filharmonični orkester Cape Towna* in druge evropske orkestre.

Metka Sulič